

Саченко С.І.

кандидат економічних наук, доцент
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Досягнення успіхів у розвитку та зростанні промислового виробництва в умовах ринку вимагають врахування таких економічних важелів як попит і пропозиція, конкуренція, ринкове ціноутворення тощо. Вміле використання зазначених чинників дозволяє забезпечити високу ефективність виробництва, основними показниками якої є наявність прибутків, висока якість продукції. Особливо важливим завданням виступає вирішення проблеми розвитку виробництва й підвищення якості продукції. В ринковій економіці високий рівень ефективності функціонування господарюючих суб'єктів досягається завдяки узгодженому й обґрунтованому поєднанні цілого ряду чинників, головними з яких є впровадження високоефективної техніки, використання передових технологій, впровадження нових форм організації виробництва та праці тощо.

Однак, позитивним моментом у розвитку підприємств в умовах ринку став розвиток конкурентного середовища, що забезпечує необхідність підвищення якості продукції, яка виробляється. Поява великої кількості малих підприємств змушує приймати рішення щодо удосконалення технології з метою покращення якості достатньо широкого асортименту продукції. Позитивним аспектом у розвитку виробництва продукції в окремих областях Західного регіону в останні роки є зростання малого й середнього бізнесу, роль якого в забезпеченні регіонального економічного розвитку постійно зростає. Така ситуація забезпечується завдяки прийняттю ряду законодавчих і нормативних актів, які стимулюють розвиток підприємств малого й середнього бізнесу.

Слід зазначити, що в цьому випадку велику роль відіграють також місцеві органи влади й управління, які приймають певні стимулюючі рішення, що свідчить про значну увагу з їх боку до поставленої проблеми. Саме завдяки спільним зусиллям держави та місцевих органів управління в Західному регіоні було досягнуто хороших позитивних зрушень як щодо частки малих підприємств у загальному обсязі продукції.

Не заглиблюючись в детальні характеристики ефективності малого бізнесу, зауважимо наступне. Головним фактором економічної ефективності малих підприємств є вузька спеціалізація як в галузі виробництва, так і стосовно засобів праці, які на них використовуються. Окрім того, малі підприємства, здатні гнучкіше, ніж великі, реагувати на зміну попиту населення, вони можуть також більш мобільно задовольняти місцеві потреби в конкретному виді продукції. Загальнодержавне значення таких підприємств підкреслюється ефективністю використання трудових ресурсів шляхом створення додаткових робочих місць, що в сучасних умовах є особливо актуальним.

Проте не слід протиставляти малі й великі підприємства. Кожне з них відіграє свою роль в розвитку економіки, обидві організаційні форми повинні функціонувати злагоджено. Саме тому з метою виявлення сильних і слабких сторін їх слід розглядати одночасно. Це сприятиме розробці оптимальної концепції розвитку різних форм господарювання, їх можливої інтеграції та співробітництва в галузі.

Слід зазначити, що головними критеріями вибору галузей, що підлягають державному втручанню в країнах з ринковою економікою, як і в Україні є: рівень виробництва, галузеві масштаби та потреба в продукції. За умови належності галузі до стратегічних, до неї застосовуються такі засоби впливу як торговельні тарифи, податки на користь внутрішнього виробництва, обмеження імпорту, а також спеціальні процентні ставки на позики, субсидії, звільнення від імпортних мит на устаткування й т.д. Причому

японський уряд, наприклад, застосовує особливий статус до підприємств, які впроваджують нові технології. Для цього спеціально створено Японський банк розвитку з Фондом удосконалення національних технологій, розроблено Програму позик і інвестицій. Україна в цьому плані значно відстає. Проте економічні умови в ній складаються на користь розвитку малого підприємництва.

Вирішення проблеми зростання прибутку та рентабельності в сучасних умовах об'єктивно пов'язане з наявністю щонайменше двох альтернативних напрямів: удосконалення технології та оптимізація витратного процесу. Ці напрями відрізняються один від одного, однак між ними існує і певний зв'язок. Удосконалення облікового процесу займає одне з провідних місць в забезпеченні зростання ефективності та якості виробництва, що в кінцевому результаті має позитивний вплив на фінансові результати діяльності.

Враховуючи той факт, що величина витрат на виробництво продукції безпосередньо впливає на прибутковість і рентабельність – на перший план висувається питання забезпечення оптимального рівня витрат, зниження собівартості продукції, яка виробляється. Досягти цього неможливо без чітко налагодженої системи обліку витрат.

Одним із напрямів такого удосконалення виступає теза про необхідність якнайповнішого прямого включення понесених витрат у собівартість виробленої продукції. Існуюча сучасна система обліку, на жаль, не в повній мірі відповідає цим вимогам, а також вимогам управління в цілому. Застосування в практичній роботі бухгалтерії підприємств рекомендацій національних стандартів щодо обліку витрат супроводжується цілою низкою проблем, що, в першу чергу, пов'язані з визначенням виробничої та повної собівартості виробленої продукції, встановленням науково обґрунтованої ціни на неї та забезпеченням конкурентноздатності.

Список використаних джерел:

1. Комаринський І.М., Свірін В.В. Напрями активізації підприємницької діяльності малого підприємництва в процесі становлення ринкової моделі господарювання. Регіональна економіка : науково-практичний журнал. – 2001, – № 2. – С. 50-59.
2. Саченко С.І. Класифікація витрат і калькулювання собівартості хлібопекарної продукції в контексті національної реформи бухгалтерського обліку. Вісник Технологічного університету Поділля. Економічні науки. – Хмельницький: ТУП, 2003. - С.180-182.
3. Чубар О.Г. Класифікація факторів та їх використання у підвищенні ефективності виробництва у хлібопекарній промисловості. Соціально-економічні дослідження в перехідний період (Щорічник наукових праць). Випуск 4 .НАН України, Інститут регіональних досліджень. Редкол.: відповідальний редактор М.І.Долішній. – Львів, 1998. – 471 с.
4. Audretsch D.V. The Market and the State.- Harvester Wheatsheaf. –1992. – 145p.

Саченко С.І.

кандидат економічних наук, доцент

Горбатюк О.А.

здобувач другого (магістерського) рівня

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

Аудиторська діяльність необхідна для удосконалення та управління внутрішньогосподарським процесом. Діяльність підрозділу внутрішнього аудиту має здійснюватись із